

3 * 1994

faili

TERVEYDENHUOLLON ASIAKIRJOJEN
HALLINTA

ARKISTO V ILMESTYNYT

Arkistoyhdistys on toimittanut viidennen julkaisun Arkisto-sarjaansa. Toimituskuntaan ovat kuuluneet arkistoneuvos Veli-Matti Syrjö, tutkija Markku Mäenpää sekä ylitarkastaja Pirkko Taskinen. He ovat saaneet jälleen kokoon joukon nimekkäitäkin kirjoittajia, mutta myös uusia.

Teos on jaettu neljään osaan: arkistot ja atk, arkistoteoria, arkistohistoria sekä kentän äänilukuihin. 13:sta kirjoittajasta kolme edustaa yksityistä sektoria. Kirjan rakenne on pyritty kokoamaan aihepiireittäin, mutta kaksi kentältä tulevaa tietojärjestelmiä käsittelevää kirjoitusta olisi voitu yhtä hyvin sijoittaa arkistot ja atk -luvun jatkoksikin.

Arkistoneuvosten Pirkko Rastaan ja Veli-Matti Syrjön artikkeleissa on raotettu tulevaisuuden verhoa ja pohdiskeltu Kansallisarkiston muuttuvaa roolia. Molemmat kirjoitukset ovat ajatuksia ja toivottavasti keskusteluakin herättäviä.

Kirjaa tutkailessa huomio kiintyy siihen, että suurin osa kirjoittajista tulee yleisarkistojen piiristä. Ns. kentän ääni kuuluu vähän. Toimituskunta haki aikanaan kirjoittajia omaehtoisen ilmoittautumisen periaatteella. Julkaisussa kentän kirjoitukset ovat vähemmistönä. Onko ajateltava niin, että arkistolaitos perinteisesti arvostaa tutkijoita ja kirjoittamista kun taas kentällä kirjoittamista ei pidetä niin merkityksellisenä. Meritoitumista kirjoittajana ei välttämättä arvosteta urakehityksessä. Raskaan ja kiivastahtisen päivätyön venyttäminen ilta- ja yötyöhön vaatii oman energialatauksen. Lisäksi "kynämiesten" arvostus kaikilla hallinnon tasoilla tai yksityissektorilla ei välttämättä ole kovin suuri.

Arkisto -sarja on keskittynyt tieteelliset kriteerit lähdeviitteineen täyttävien kirjoitusten julkaisemiseen. Arkistolaitoksessa työskentelevät törmäävät työnsä puolesta erilaisiin arkistoteoreettisiin ongelmiin ja erilaisiin historiallisiin arkistoihin, joista voi kirjoittaa vapaammin. Yksityissektorilla kriittinen kirjoittaminen ja objektiivinen oman yhteisön tarkastelu onkin jo huomattavasti vaikeampaa. Yrityskuvaan sopii paremmin pelkistetty, hyvät puolet esiintuova ja yleistajuinen kirjoitus. Yritykset harvoin myöskään julkaisevat historioitaan lähdeviitein.

Kentällä on helpompi kirjoittaa yleistäen jokapäiväisestä toiminnasta kuten toimituskunta onkin havainnut. Kun tieteellinen kirjoittaminen tässä tapauksessa on myös maksutonta työtä, vain tekijänkappaleet palkkiona, ei toisaalta ihmettele, ettei kirjoittajia helposti löydy muualta kuin arkistolaitoksesta. Palkkana maine ja kunnia siitä, että kirjoitus joskus voisi olla arkistotutkintojen tenttikirjallisuutta.

Toivottavasti kuitenkin myös kentän ääni alkaisi kuulua ja asiantuntija-ammateissa toimivat arkivistit eri puolilta osallistuisivat keskusteluihin kannanotoin. Näin saataisiin kartoitettua monipuolinen asiakirjahallinnon kokonaiskuva. Julkaisun toimituskunta pyrkineekin herättelemään meitä ammatillaisia kannanottoihin joko vastakirjoituksin tai uusien artikkelein. Toimituskunnan päämääränä on julkaista pian Arkisto VI, mutta se riippuu siis -meistä! *LK*

Arkisto -julkaisua voi tilata Arkistoyhdistyksen sihteeriltä Kenth Sjöblomilta.

Osoite: Suomen Urheilun Keskusarkisto

Olympiastadion, 00250 Helsinki

Puh. 407 011

Hinta: Yhdistyksen jäsenet 50,-, muut 80,-.